

SYMBOLAE MYCOLOGICAE GELRIAE II

(additis partibus orient. prov. Trajecti)

(Mycologische bijdragen uit Gelderland en oostelijk Utrecht,
deel 2: 1977 en 1978)

R. Lelieveld
 Florence Nightingalestraat 10
 6543 KW Nijmegen

F. Tjallingii
 Marterlaan 10
 6705 CL Wageningen-Hoog

Inleiding

In Coolia 20 (4) 1977 hebben wij een overzicht gepubliceerd van o.i. vermeldenswaardige vondsten, in de jaren 1975 en 1976 in Gelderland gedaan door leden van de paddestoelwerkgroep "Hygrophorus laetus" te Wageningen, in het vervolg afgekort als S.M.G.I. De jaren 1977 en 1978 leverden in ons gebied opnieuw heel wat interessants op en er leek ons dus alle reden, met een vervolg over deze periode te komen. Ook deze lijst bevat weer ruim 100 soorten die ons, naar regionale maatstaven gerekend, vermeldenswaard voorkwamen. Dit brengt bijvoorbeeld met zich mee dat wij *Hygrophorus pratensis*, in de duinstreek vrij algemeen maar in ons gebied zeldzaam, wel hebben opgenomen, maar *Sparassis crispa*, in het westen een zeldzaamheid maar in ons gebied vrijwel elk jaar op vele plaatsen te vinden, niet.

De opmerkzame lezer zal bemerken, dat voor dit overzicht een groter stukje van de provincie Utrecht is ingepikt dan de vorige keer, nl. de oostelijke $\pm$ 20 km van de Utrechtse Heuvelrug (tot en met Leersum). Dit is geen poging de historische conflicten tussen bisschop en hertog postuum in het voordeel van de laatste te beslissen. Zolang er echter geen werkgroep is die de gegevens uit de provincie Utrecht aan de vergetelheid tracht te ontrukken, meenden wij de vondsten uit het aangrenzende gebied ook in ons overzicht te moeten vastleggen.

Wat de nomenklatuur betreft, hierin zijn in de regel de bekende handboeken van Moser - Agaricales (1978), Dennis - Ascomycetes (1978), (soms) de Flore Analytique (1953), enz., gevolgd, zodat slechts bij uitzondering auteursletters behoeften te worden vermeld.

Ook deze keer zijn - op weinige uitzonderingen na - alleen vondsten vermeld, waarvan voldoende dokumentatie, met name in de vorm van herbariummateriaal, voorhanden is.

naam	datum	vindplaats, biotoop, evt. substraat	leg.	det.	foto	herb.
<i>Agaricus maleolens</i> (= <i>Psalliota ingrata</i>)	29.08.77	Wageningen, Rhenen, Grebbe-dijk, in gras	Jd	Tj	-	Tj
<i>Amanita excelsa</i> , var. <i>excelsa</i>	.08.77 hele maand	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, rand stuifzand met <i>Quercus</i> , <i>Betula</i> , <i>Pinus</i>	Jd	RHL	Jd	RHL
<i>Amanita virosa</i> (= <i>A. verna</i> ss. Moser 1978)	.07.77 en .09.77 hele maand	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, bos met <i>Quercus</i> , <i>Betula</i> , <i>Fagus</i> , <i>Pinus</i>	Jd	Jd/RHL	Jd	RHL
<i>Astraeus hygrometricus</i>	11.11.77	Doorwerth, Utrechtse weg, in wegberm onder <i>Fagus</i>	Jd	Jd/Tj	-	Jd
<i>Calocybe gambosa</i>	07.05.78	Wageningen, Z.helling Wag. berg Veerweg, groep 10 eks., onder <i>Ulmus</i> en <i>Quercus</i> (zelfde terrein en biotoop als 1963, maar jaren hier niet waargenomen!)	Tj	Tj	(Tj'63)	-
<i>Cerrena</i> (<i>Coriolus</i> , <i>Trametes</i>) <i>unicolor</i>	05.05.77	Batenburg, Eendenkooi, op levende en dode <i>Fraxinus</i>	Tj	Tj	-	Tj
	26.03.78	Hemmen, Kasteelbos, op dode stam <i>Aesculus</i> , verse eks. (zelfde stam als 1975, zie S.M.G. I)	Tj	Tj	-	Tj
<i>Clitocybe sinopica</i>	26.10.77	Lunteren, Buurtbos, op brandplek	Tj	Tj	Tj	Tj
<i>Collybia konradiana</i>	20.10.78	Renkum, Keijenbergse weg, onder <i>Fagus</i>	Tj	Tj	-	Tj
<i>Coprinus gonophyllus</i>	08.10.78 +05.11.78	Wageningen-Hoog, tuin (<i>Pinus</i>), op brandplek	Bl	Bl	-	Bl
<i>Cortinarius helobius</i>	09.10.78	Wageningen-Hoog, tuin, in <i>Sphagnum</i> langs vijver	Tj Jr.	Tj	-	Tj
<i>Cortinarius pholideus</i>	26.08.78	Dieren, Geitenberg, in <i>Pinus</i> -bos	Tj	Tj	-	Tj
<i>Cortinarius pulchripes</i>	15.10.77	Hemmen, Kasteelbos, op klei in grachttaalud, onder <i>Alnus</i> en <i>Populus tremula</i>	Jd+Bl	Tj	-	Tj
<i>Cortinarius</i> (<i>Dermocybe</i>) <i>uliginosus</i>	12.11.78	Leersum, Broekhuizen, langs vijver onder <i>Salix</i>	Jd	Jd/Tj	Jd	Jd
<i>Creolophus cirrhatus</i>	15.08.77	Nijmegen-Berg en Dal, Duivelsberg, op dode stam <i>Fagus</i> (in 1978 niet meer aanwezig)	Wi	Wi	Wi	Le
	07.09.78 +26.09.78	Arnhem, Delense weg bij Zijpendaal, op levende <i>Fagus</i> -stam	Ln	Ln	-	Ln
	28.10.78	Wageningen, Binnenveld, Egelsteeg, op stomp <i>Fraxinus</i>	Bl	Bl	Tj	Tj
<i>Daldinia concentrica</i>	05.05.77	Batenburg, Eendenkooi, zeer grote eks. op levende en dode <i>Fraxinus</i> (massaal!)	Tj	Tj	Tj	Tj
	23.04.78	Arnhem, Schaarsbergen, verbrande bossen, op <i>Betula</i> en <i>Quercus rubra</i> (meest oude eks., sommige groot!)				
<i>Datronia mollis</i>	30.10.77	Arnhem, Warnsborn, op tak <i>Quercus</i> op de grond	Tj	Tj	-	Tj
<i>Disciotis venosa</i>	02.04.77 +30.04.77	Arnhem, Immerloopark, op klei van voormalig bouwland (massaal!)	Lm	Tj	Wi/Le/Tj	Tj
	10.04.78	ibidem, slechts 1 eks.	Lm	Lm	-	-

naam	datum	vindplaats, biotoop, evt. substraat	leg.	det.	foto	herb.
<i>Entoloma (Leptonia) euchroum</i>	15.10.77	Renkum, Oranje Nassau-coord, op ondergronds hout (Ainus?) onder <i>Tilia</i> en <i>Acer</i>	Jd+B1	Tj	-	Tj
<i>Entoloma (Leptonia) inocybeoides</i>	05.11.78	Bennekom, Hullenberg, op voormalig bouwlandje	Sw	RHL	-	Tj/RHL
<i>Entoloma (Leptonia) placidum</i>	05.11.78	ibidem	Sw	RHL	-	Tj/RHL
<i>Entoloma (Ecilia) rusticoides</i>	17.10.78	Rhenen, Grebbeberg, zand-groeven Vogelenzang, op + kale grond (zand en klei)	B1	B1	-	B1
<i>Fomes fomentarius</i>	02.04.78	Dieren, Hagenau-Weversbergen, op 26 stammen <i>Fagus</i> (meest levend) (vindplaats bekend sinds 1972)	Ln+Tj	Ln	Tj	(Tj '72)
	.08.78	Ede, Planken Wambuis, ZO ged. beukenlaan, op dode stam <i>Fagus</i>	Jd	Jd	-	Jd
	12.11.78	Leersum, Broekhuizen, op dode tak <i>Fagus</i>	Jd	Jd/Tj	-	Jd
<i>Galerina subtruncata</i>	26.01.78	Renkum, Keijenberg-West, op talud plas, onder <i>Ainus</i>	B1/Tj	A.H. Smith	-	Tj/RHL
	27.10.78	N.B. <u>le vondst in Nederland</u>	B1/Tj	Ann Arbor Mich. USA	-	B1/Tj
<i>Ganoderma adspersum</i>	15.12.77	Renkum, Keijenberg-West, op stomp <i>Fagus</i> langs laan	B1	B1	-	Jd
<i>Ganoderma lucidum</i>	05.11.77	Doorwerth, beukenlaan, op dode stam <i>Fagus</i>	W1	W1	W1	Le
<i>Ganoderma resinaceum</i>	09.10.77	Mook-Plasmolen (substraat niet genoteerd)	W1	W1	W1	Le
	25.10.77	Doorwerth, Kievietsdal, langs Utrechtseweg, op levende <i>Fagus</i> -stam	B1	Tj	-	Jd
<i>Geoglossum glutinosum</i>	17.10.78	Rhenen, Grebbeberg, zand-groeven Vogelenzang, in dik mospakket	B1	B1	-	B1
<i>Geopetalum carbonarium</i>	12.12.77	Arnhem, Schaarsbergen, verbrande bossen, op de grond	Tj	Tj	-	Tj
	09.10.78 tot 17.11.78	Wageningen-Hoog, tuin, brandplek onder <i>Pinus</i>	B1	B1	-	B1
<i>Gerronema (Omphalina) postii</i>	12.10.78	Wageningen, Haagsteeg terrein Lab.v. Tuinb. plantenteelt, tussen <i>Marchantia polymorpha</i> (na behandeling grond met herbicide) (massaal)	Tj/B1	Tj	Tj	Tj/B1
	28.10.78					
	17.10.78	Rhenen, Grebbeberg, zand-groeven Vogelenzang, op <i>Marchantia polymorpha</i>	B1	B1	-	B1
<i>Gloeoporus dichrous</i>	18.11.77	Leersum, Leersumse veld, op dode stam <i>Betula</i> N.B. <u>3e vondst in Nederland</u>	Jd	Tj	Jd	Jd
<i>Gomphidius roseus</i>	06.09.77	Renkum, Keijenberg-West, <i>Pinus</i> -bos (geen <i>Suillus bovinus</i> aanwezig)	Tj	Tj	-	Tj
	10.09.77	Kootwijk, <i>Pinus</i> -bos, (geen <i>S. bovinus</i> !)	Ja	Tj	-	Tj
	24.09.78	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, <i>Pinus</i> -bos met ook <i>S. bovinus</i>	Jd	Jd	-	-

naam	datum	vindplaats, biotoop, evt. substraat	leg.	det.	foto	herb.
<i>Grifola umbellata</i>	26.08.78 +26.09.78	De Steeg, Middachten, "De Elst", bij <i>Quercus</i> en <i>Fagus</i> (zelfde vindplaats als 1975: zie S.M.G.I.) (in 1976 en 1977 hier niet waargenomen)	Ln	Ln	('75)	('75)
<i>Gymnopilus odini</i>	14.10.78	Ede, Mossel, in verbrande heide	Bl	Bl	-	Bl
<i>Gyroporus cyanescens</i>	11.09.77	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, rand stuifzand, bij <i>Quercus</i> , <i>Betula</i> , <i>Pinus</i> (talrijk!)	Jd	Jd	Jd	Jd
<i>Hemimycena (Delicatula) candida</i>	12.11.78	Leersum, Broekhuizen, in grasveld, op <i>Symphytum officinale</i>	We	Tj	-	-
<i>Hericius erinaceus</i>	29.10.78	Arnhem, Vijverberg, op levende <i>Fagus</i> (zelfde als 1975, zie S.M.G.I.) (niet in 1977)	Ln	Ln	('66, enz.)	-
	17.11.78	Ede, Planken Wambuis, aan stam levende <i>Fagus</i>	Br	Ln/Tj	Tj	Tj
<i>Hirneola (Auricularia) auricula-judae</i>	12.11.78	Leersum, Broekhuizen, op dode <i>Sambucus</i> en <i>Fagus</i> (Hier ook reeds in 1975 en 1976, leg. G.J. Immerzeel)	Jd/We	Jd/Tj	Jd	Tj/RHL
<i>Hohenbuehelia grisea</i>	.08.78	Arnhem, Mariëndaal, op loofhout	Hs	Hs	-	RHL
<i>Hydnellum spongiosipes</i>	11.09.77	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, rand stuifzand, bij <i>Quercus</i> , <i>Betula</i> , <i>Pinus</i>	Jd	Jd	Jd	Jd
<i>Hygrophorus ceraceus</i>	30.10.77	Velp, Beekhuizen, weide tussen bos	Tj	Tj	-	Tj
<i>Hygrophorus pratensis</i>	30.10.77	ibiðem	Tj	Tj	Jd	Jd
<i>Hypholoma radicosum</i>	14.10.77	Wageningen-Hoog, Keijenbergseweg, <i>Picea</i> -bosje	Tj	Tj	-	Tj
<i>Inocybe hystrix</i>	16.09.77	Renkum, Oostereng, "Paradijs", in talud drooggevalen spreng Renkumse beek	Bl/Tj	Tj	-	Tj
	07.10.78	ibiðem	Bl	Bl	-	Bl
<i>Inonotus cuticularis</i>	.08.77	Nijmegen, terrein Radboudziekenhuis, op levende <i>Fagus</i>	Wi	Wi	-	-
	.08.77	Nijmegen, Berg en Dal, op levende <i>Fagus</i>	Wi	Wi	Wi	Le
	.09.77	Rhenen, Grebbeweg bij Ouweland, op levende <i>Fagus</i> -stam (massaal)	Ke/Jd	Tj/Jd	-	-
	+ .10.77					
	.08.78	Rhenen-Remmerden, Utrechtseweg, op levende stam <i>Ulmus</i>	Jd	Jd	-	-
	26.09.78	Arnhem, Delenseweg bij Zijpendaal, op dode stam <i>Fagus</i>	Tj	Tj	-	Tj
<i>Inonotus dryadeus</i>	05.10.77	Bemmen, Kasteelbos, langs gracht, aan voet van oude <i>Quercus</i>	Jd/Bl	Jd/Tj	-	Jd
<i>Ischnoderma benzoinum</i>	29.10.77	Putten, Schovenhorst, op stomp Conifeer	eksk. NMV	(eksk.)	Jd	Jd
	.11.78	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, op stomp	Jd	Jd	Jd	Jd
<i>Lepiota castanea</i>	30.10.78	Wageningen-Hoog, Marterlaan, in gras van weghern	Tj	Tj	-	Tj

naam	datum	vindplaats, biotoop, evt. substraat	leg.	det.	foto	herb.
<i>Lepiota georginae</i>	29.10.77	Putten, Schovenhorst	eksk. NMV	G.A. de Vries	-	G.A. de Vries
<i>Leucocoprinus (Lepiota) brebissonii</i>	21.09.78	Wageningen-Hoog, tuin onder <i>Alnus</i>	Tj	Tj	-	Tj
	26.09.78	Dieren, Hof te Dieren, in loofbos	Tj	Tj	-	-
<i>Melanoleuca cognata</i>	01.04.78	Nijmegen-Berg en Dal, Duivelsberg, onder <i>Alnus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Crataegus</i>	Bl	Tj	-	Tj
	08.04.78	Loenen (Vel.), Loenermark, in bos met <i>Quercus</i> + <i>Betula</i> met <i>Calluna</i> en <i>Vaccinium myrt.</i>	Lm	Tj	-	Tj
	30.10.78	Wageningen-Hoog, Marterlaan, in gras wegberm onder <i>Quercus</i> + <i>Betula</i>	Tj	Tj	-	Tj
<i>Mitrula paludosa</i>	.05.77	Wolfheze, Heelsumse beek, in moeras langs "weier" (ibidem 1956 vv., zie F.M. Maas-Bronnen, bronbeken en bronbossen van de Veluwezoom. Wageningen, 1959 blz. 68 en tabel 5.	Lm	Lm	(Tj '72)	-
<i>Morchella esculenta</i>	29.04.78	Wageningen, Arboretum "Belmonte", op kale grond onder <i>Ulmus</i> (vgl. S.M.G.I.)	Bl/Tj	Bl/Tj	Tj	Tj
<i>Neobulgaria pura</i> , var. <i>pura</i> + var. <i>foliacea</i>	29.10.78 + 5.11.78	Dieren, Hagenau op dode stam <i>Betula</i> (beide var. samen op één tak!) <u>N.B. 5e vondst in Nederland</u> (vgl. S.M.G.I.)	Lm	Tj/RHL	-	RHL
	12.11.78	Leersum, Broekhuizen, op dode stammen en takken <i>Fagus</i> <u>N.B. 6e vondst in Nederland</u>	We	Jd/Tj	Jd/Wi/Le/Tj	-
(alleen var. <i>pura</i>)	25.11.78	De Steeg, Middachten, op dode tak <i>Fagus</i>	Wi	Wi	-	Wi
<i>Osmoporus odoratus</i>	23.10.77	De Steeg, Middachten, op stomp <i>Picea</i> (zelfde vindplaats als 1976, zie S.M.G.I.)	Wi/Le	Wi/Le	(Wi '76)	(Wi '76)
<i>Oudemansiella badia</i>	24.08.78	Waardenburg, Neerijnen, kasteelbos, onder <i>Quercus</i>	Ln	Ln	-	Ln
<i>Peziza petersii</i>	17.10.78	Wageningen-Hoog, tuin, brandplek onder <i>Pinus</i>	Bl	Bl	-	Bl
<i>Phaeolepiota aurea</i>	21.10.78	Arnhem, Bosveld (A'damseweg), op Campingterrein, in gras tussen gemengd loofbos	Hs	Hs/Tj	Hs	RHL
<i>Phellodon niger</i>	10.09.77	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, onder <i>Quercus</i>	Jd	Jd	Jd	Jd
<i>Pleurotus dryinus</i> (= <i>corticatus</i>)	08.10.77	Leersum, Broekhuizen, op dode stam <i>Malus</i>	Jd	Jd	Jd	Jd
<i>Pluteus petasatus</i>	03.08.78	Otterlo, Rieselo, in vermolde stam <i>Betula</i>	Jd	Jd	Jd	Jd
<i>Polyporus badius</i> (= <i>picipes</i>)	08.10.77 12.11.78	Leersum, Broekhuizen, op begraven hout in loofbos	Jd/ eksk. NMV	Jd/Tj	-	-
<i>Poria mucida</i>	14.11.78	Wolfheze, Buunderkamp, op dode stam Conifeer <u>N.B. 1e vondst in Nederland</u>	Ln	Ln	-	RHL

naam	datum	vindplaats, biotoop, evt. substraat	leg.	det.	foto	herb.
<i>Poria sericeo-mollis</i>	29.10.77	Putten, Schovenhorst, Pinetum, op stam Conifeer N.B. 1e vondst in Nederland (zie Persoonia 9(3), 1978)	Ln	Ln	-	RHL
<i>Psathyrella stipatissima</i> (= <i>multipedata</i>)	28.10.77	Wageningen, Binnenhaven, in gras op klei, onder <i>Alnus</i> + <i>Fraxinus</i>	Tj	Tj	-	Tj
<i>Psathyrella cotonea</i>	24.10.77	Arnhem, tuin Wielewaalstraat, op stomp <i>Prunus</i>	Lr	Tj	-	Tj
<i>Psilocybe cyanescens</i>	30.10.77	Arnhem, Warnsbom, op houtafval (zelfde vindplaats als 1975, zie S.M.G.I.)	Tj	Tj	(Tj'75)	Tj
<i>Ramaria formosa</i>	06.09.77	Wageningen-Hoog, Hartensweg, in wegberm onder <i>Fagus</i>	Tj	Tj	-	Tj
<i>Rhodotus palmatus</i>	11.09.77	Wolfheze, Heelsumse beek, op dode stam <i>Ulmus</i> (zelfde vindplaats als 1976, zie S.M.G.I.)	Tj	Tj	(Tj'76)	('76)
	03.11.78	ibidem				
	09.10.77	Hemmen, Kasteelbos, op zaagvlak stam <i>Quercus</i> (in 1978 niet aanwezig)	Jd+Bl	Tj	Jd	Jd
	03.02.78	Rhenen, Cuneraweg, op liggende dode stam <i>Quercus</i> (eks. gegroeid in 1977)	Tj	Tj	-	Tj
	29.11.78	ibidem, zelfde stam (jonge eks.)	Tj	Tj	-	Tj
<i>Rozites caperata</i>	28.09.77	Bennekom, Hullenberg, slechts 1 eks. (zelfde vindplaats als 1974 en 1975, zie S.M.G.I.) (in 1978 niet aanw.)	Sw	Sw	(Tj'74)	('74)
<i>Sepultaria tenuis</i>	01.11.78	Wageningen-Hoog, zandgroeve Fransekamp (vuilstort), op talud van kaal lemig zand	Bl	Bl	-	Bl
<i>Simocybe rubi</i>	15.10.77	Renkum, Oranje Nassau-oord, op dode tak <i>Tilia</i>	Jd/Bl	Jd/Tj	-	Tj
<i>Simocybe sumptuosa</i>	12.11.78	Leersum, Broekhuizen, op tak <i>Fagus</i>	We	Tj	-	Tj
<i>Trametes boehnelii</i>	05.07.78	De Steeg, Middachten, "De Elst", op <i>Alnus</i> N.B. 3e vondst in Nederland	Ln	Ln	-	RHL
<i>Trametes suaveolens</i>	15.10.77	Hemmen, Kasteelbos, aan de gracht op dode <i>Salix</i>	Jd/Tj	Jd/Tj	Jd/Tj	Jd/Tj
	11.10.78	Wageningen, Binnenhaven, in gras onder <i>Alnus</i> + <i>Fraxinus</i>	Bl	Bl	-	Bl
<i>Typhula quisquiliaris</i>	07.11.77	Renkum, Oranje Nassau-oord, op dode stengels van <i>Pteridium aquilinum</i>	Bl	Bl/Tj	-	-
<i>Tyromyces fissilis</i>	.08.77	Nijmegen-Hees, tuin, op levende stam <i>Juglans regia</i>	Le	Ln	Wi	Le
<i>Xerocomus parasiticus</i>	.09.77	Loenen (Vel.), Hoeve Delle, onder hakhout <i>Quercus</i> , op <i>Scleroderma citrinum</i>	Jd	Jd	Jd	Jd

Legenda

Bl	R.J. Bijlsma, Wageningen	NMV	(ekskursie) Ned. Mycol. Ver.
Br	W.E.G. de Bruin, Oosterbeek		
Hs	J. Hoogschagen, Arnhem	RHL	Rijksherbarium, Leiden
Ja	mevr.E. Jansen, Oosterbeek	Sw	mevr.R. Swart-Veldhuizen, Bennekom
Jd	C. Jongkind, Wageningen		
Ke	H.H. Kemperman, Rhenen	Tj	F. Tjallingii en mevr. G. Tjallingii-Beukers, Wageningen
Le	mevr.M.J. Lelieveld, Nijmegen		
Lm	mevr.L. Laarman-Hageraats Arnhem	Tj.jr.	F. Tjallingii-junior
Ln	(†) H.F. van der Laan, Arnhem	We	(ekskursie Werkgroep Wageningen
Lr	mevr.H. van Laar-Kloen, Arnhem	Wi	G.J. van Wieringen, Nijmegen

Summary

A second documented list is given of the most interesting species of macromycetes collected in 1977 and 1978 by members of the regional mycology working group. The areas concerned are the provinces of Guelders (mainly the southern part) and Utrecht (only the easternmost part), situated in the central eastern part of the Netherlands.

DE SOORTEN VAN HET GESLACHT PANAEOLUS

III, P. ACUMINATUS VERSUS P. FIMICOLA

E. Kits van Waveren

Koninginneweg 136
1075 EL Amsterdam

Beide soorten hebben hygrofane hoeden, hetgeen met zich meebrengt dat de hoedkleur, afhankelijk van de ouderdom van de paddestoel, weersomstandigheden (regen!) en indrogen zeer variabel is. Ook de grootte en vooral de steellengte is zeer variabel (lange stelen in hoog gras!).

Voor het beschrijven van de kleuren hebben wij gebruik ge-